Dosarul:nr.2rc-377/23 Judecător: Negurița Veaceslav
2-23120709-02-2rc-13112023

D E C I Z I E

12 decembrie 2023

mun.Chişinău

Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chişinău

având în componenţă:

Preşedintele ședinței, judecătorul Ion Secrieru

Judecătorii Ana Panov și Marina Anton

examinând fără participarea părților, recursul declarat de ***** în cauza civilă la cererea depusă de creditorul S.R.L „Cozăștеanul" către S.R.L "Spin Integrated Solutions" și Florea Sandu cu privire la confirmarea tranzacției încheiate în scopul prevenirii procesului civil și eliberare a titlului executoriu, împotriva încheierii Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 23 octombrie 2023, prin care s-a admis parțial cererea,

c o n s t a t ă:

La 18.08.2023 creditorul S.R.L „Cozăștеanul" a depus în instanța de judecată cerere privind confirmarea tranzacției încheiate în scopul prevenirii procesului civil și de eliberare a titlului executoriu.

În motivarea cererii a indicat că, la 15.08.2022, creditorul S.R.L „Cozăștеanul" și debitorii S.R.L „Spin Integrated Solutions" și Florea Sandu au înaintat cererea către mediatorul autorizat Pînzaru Dorian, de a media litigiul survenit între părți ca urmare a neexecutării corespunzătoare a obligațiilor conform Contractului de prestare a serviciilor agricole nr. 122 din 12.04.2022, fapt ce a dus la cauzarea unui prejudiciu material de către S.R.L „Spin Integrated Solutions".

La 01.09.2022 în cadrul procedurii de mediere nr. 19/PD, a fost încheiată Tranzacția conform căreia S.R.L „Spin Integrated Solutions" și Florea Sandu au recunoscut integral și solidar datoria față de S.R.L „Cozăștеanul" în sumă totală de 300 000 lei, care urma a fi achitată conform graficului: 100 000 lei pînă la 15.09.2022 și 200 000 lei până la 30.07.2023. Iar în cazul în care S.R.L „Spin Integrated Solutions" și Florea Sandu vor omite graficul de achitare vor achita suplimentar 0,5 % pentru fiecare zi de întârziere, cu deducerea sumelor achitate.

Susține că, prin procesul-verbal din 01.09.2023, în temeiul art. 23 (2) al Legii Nr. 137 din 03.07.2015, a fost încetată procedura de mediere nr. 19/PD. Până în prezent, pârâții în mod solidar nu au respectat termenul de achitare a tranzacției și rămân indiferenți față de obligațiile sale, conform actului de verificare pentru perioada 01.09.2022 - 01.08.2023, ceea

ce a impus reclamantul de a înainta prezenta cerere.

Solicită creditorul S.R.L „Cozăşteanul”: 1) confirmarea tranzacției împăcare nr,19/PD din 01.09.2022, mediată de mediatorul autorizat Dorian Pînzaru, între creditorul S.R.L „Cozăștenaul” și debitorii S.R.L „Spin Integrated Solutions” și Florea Sandu; 2) eliberarea a două titluri executorii, susceptibile de executare silită.

Prin încheierea Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 23 octombrie 2023, s-a admis parțial cererea creditorului S.R.L ”Cozăşteanul” către S.R.L ”Spin Integrated Solutions” și Florea Sandu cu privire la confirmarea tranzacției încheiate în scopul prevenirii procesului civil și eliberare a titlului executoriu.

S-a confirmat Tranzacția din 01.09.2022, încheiată în scopul prevenirii unui proces civil între S.R.L „Cozăşteanul” și S.R.L „Spin Integrated Solutions” și Florea Sandu, contrasemnată de către mediatorul Dorian Pînzaru, în mărimea sumei restante neexecutate de 129 250 lei.

În cazul în care S.R.L „Spin Integrated Solutions” și Florea Sandu vor omite graficul de achitare vor achita suplimentar o penalitate de 0,5 % pentru fiecare zi de întîrziere, cu deducerea sumelor achitate.

S-a eliberat creditorului S.R.L ”Cozăşteanul” titlul executoriu prin care se dispune încasarea solidară de la debitorul S.R.L ”Spin Integrated Solutions” cu sediul în r-nul Strășeni, s. Sireți, IDNO 1020600034112 și de la debitorul Florea Sandu domiciliat în r-nul Strășeni, s. Sireți, IDNP *****, în beneficiul S.R.L ”Cozăşteanul”, cu sediul în r-nul Sîngerei, s. Cozești, INDO 1003602015992 a sumei datoriei de 129 250 lei (o sută douăzeci și nouă mii, două sute cincizeci lei).

La 06 noiembrie 2023, avocatul Andrei Prodan în interesele S.R.L ”Cozăşteanul” a declarat recurs împotriva încheierii primei instanțe din 23 octombrie 2023, solicitând casarea acesteia şi emiterea unei noi încheieri, prin care a confirma integral tranzacția de împăcare nr.19/PD din 01.09.2022.

În motivarea recursului a invocat că nu este de acord cu încheierea primei instanțe, deoarece în contradictoriu cu motivele puse la baza încheierii contestate, instanța a admis doar parțial cererea creditorului S.R.L ”Cozăşteanul” către S.R.L ”Spin Integrated Solutions” și Florea Sandu cu privire la confirmarea tranzacției încheiate în scopul prevenirii procesului civil și eliberare a titlului executoriu.

Recurentul nu este de acord cu poziția instanței precum că creditorul a acceptat compensarea parțială a sumei tranzacției prin prestarea unor servicii în sumă de 70750 lei și respectiv a admis parțial cererii depuse de S.R.L „Cozăşteanul” către S.R.L ”Spin Integrated Solutions” și Florea Sandu privind confirmarea tranzacției încheiate în scopul prevenirii procesului civil și eliberarea titlului executoriu pe suma restantă neexecutată a tranzacției de 129250 lei.

În acest sens menționează că nu are careva legătură prestarea serviciilor agricole în perioada aprilie 2023 cu Tranzacția din 01.09.2022, mai mult de cît atît pârâții nu au întreprins careva acțiuni în sensul achitării ultimei rate de 200 000 LEI, termenul scadenței fiind 30.07.2023. Este important de a delimita procedura de mediere nr. 19/PD, care a fost încheiată cu Tranzacția din 01.09.2022, și procesul-verbal de încetare a procedurii de mediere, acestea fiind reglementată de prevederile Legii speciale nr. 137 din 03.07.2015 cu privire la mediere, condițiile și efectele acestea fiind specificate expres atît prin lege cît și în conținutul tranzacției, acestea fiind acceptate și recunoscute de către părți, deci urmează a fi

delimitată de orice alte relații civile care au urmat după încheierea tranzacției, ceia ce este consfințit de prevederile art.1917 alin.(1) Cod civil.

Reieșind din cele indicate supra reieșind din dispozitivul încheierii supuse recursului în prezent creditorul S.R.L ”Cozăsteanul” este în dificultate în calcularea penalității prevăzute de Tranzacția de împăcare nr.19PD din 01.09.20222, care prevede:

- 100 000 lei pînă la 15.09.2022;
- 200 000 lei pînă la 30.07.2023.

Iar în cazul în care S.R.L ”Spin Integrated Solutions” și Florea Sandu vor omite graficul de achitare vor achita suplimentar 0,5 % pentru fiecare zi de întârziere, cu deducerea sumelor achitate.

Conform prevederilor art.423 alin. (1) Cod de procedură civilă, încheierea dată în primă instanță poate fi atacată cu recurs, separat de hotărâre, de către părți şi de ceilalți participanți la proces în cazurile prevăzute de prezentul Cod şi de alte Legi, precum şi în cazurile în care încheierea face imposibilă desfășurarea de mai departe a procesului.

În conformitate cu prevederile art.424 alin.(1) Cod de procedură civilă, Curțile de Apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii.

Conform prevederilor art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului şi a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității şi fără participarea părţilor.

Analizând argumentele invocate în cererea de recurs, în cumul cu materialele cauzei, Colegiul Civil consideră recursul întemeiat din următoarele.

În corespundere cu art.427 lit.b) CPC, instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluţionată prin încheierea casată.

Potrivit art.5 CPC, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanța de judecată în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile şi interesele legitime.

Confrom art.1917 alin.(1) Cod civil, tranzacția este contractul prin care părţile previn un proces ce poate să înceapă, termină un proces început sau rezolvă dificultățile ce apar în procesul executării unei hotărâri judecătorești

Potrivit art.1920 al (1)Codul civil, tranzacția are între părţi autoritatea lucrului judecat.

Conform art. 487 alin. (1) şi (3) CPC, cererea de confirmare a tranzacției, prin care părţile previn un proces civil, şi de eliberare a titlului de executare silită se depune în scris de către partea procesului de mediere sau reprezentantul legal al acesteia la instanţa judecătorească de la domiciliul sau de la sediul pârâtului.

Prezentul capitol se aplică în mod corespunzător și procedurii de confirmare a tranzacțiilor încheiate nemijlocit de către părți pentru a preveni un proces ce poate să înceapă.

În acord cu art. 488 alin. (1)-(3) CPC, în cererea de confirmare a tranzacției prin care părţile previn un proces civil şi de eliberare a titlului de executare silită se indică:

a) instanţa căreia îi este adresată cererea;

b) numele și prenumele mediatorului care a mediat litigiul;

c) numele și prenumele sau denumirea părţilor procesului de mediere, domiciliul sau sediul acestora, numerele de telefon/fax, adresa electronică şi alte date de contact;

d) data încheierii tranzacţiei;

e) solicitarea părţii interesate de a se confirma tranzacţia şi de a i se elibera titlul de executare silită a tranzacţiei;

f) după caz, datele de contact ale reprezentantului legal al reclamantului

La cererea de confirmare a tranzacţiei prin care părţile previn un proces civil şi de eliberare a titlului de executare silită se anexează:

a) tranzacţia în original;

b) convenţia de mediere, dacă o astfel de convenţie a fost încheiată;

c) copia de pe procesul-verbal privind încetarea procesului de mediere;

d) după caz, actele ce atestă executarea parţială a tranzacţiei.

Dacă cererea a fost depusă cu încălcarea prevederilor prezentului articol, acesteia nu i se dă curs, în conformitate cu art. 171.

Articolul 489 alin. (1)-(3) CPC prevede că cererea de confirmare a tranzacţiei prin care părţile previn un proces civil se examinează în regim de urgenţă, în termen de 15 zile lucrătoare de la data depunerii, fără citarea părţilor. Instanţa trimite părţii care se opune executării benevole a tranzacţiei copiile de pe cererea de confirmare a tranzacţiei şi de pe materialele anexate, stabilind un termen pentru prezentarea referinţei.

Dacă instanţa consideră necesar, aceasta convoacă părţile interesate pentru audieri, înștiințându-le despre data, ora şi locul şedinţei, fără întocmirea procesului-verbal.

Judecătorul refuză confirmarea tranzacţiei dacă aceasta:

a) contravine legii ori încalcă drepturile, libertăţile şi interesele legitime ale persoanei, interesele societăţii sau ale statului;

b) a fost încheiată cu încălcarea prevederilor Legii cu privire la mediere.

La caz se constată că ***la 18.08.2023 creditorul S.R.L "Cozăşteanul" a depus în instanța de judecată*** cerere privind confirmarea tranzacției încheiate în scopul prevenirii procesului civil și de eliberare a titlului executoriu.

Prin încheierea Judecătoriei Strășeni, sedul Central din 23 octombrie 2023, s-a admis parțial cererea creditorului S.R.L "Cozăşteanul" către S.R.L "Spin Integrated Solutions" și Florea Sandu cu privire la confirmarea tranzacției încheiate în scopul prevenirii procesului civil și eliberare a titlului executoriu.

S-a confirmat Tranzacția din 01.09.2022, încheiată în scopul prevenirii unui proces civil între S.R.L "Cozăşteanul" și S.R.L "Spin Integrated Solutions" și Florea Sandu, contrasemnată de către mediatorul Dorian Pînzaru, în mărimea sumei restante neexecutate de 129 250 lei.

În cazul în care S.R.L „Spin Integrated Solutions" și Florea Sandu vor omite graficul de achitare vor achita suplimentar o penalitate de 0,5 % pentru fiecare zi de întîrziere, cu deducerea sumelor achitate.

S-a eliberat creditorului S.R.L "Cozăşteanul" titlul executoriu prin care se dispune încasarea solidară de la debitorul S.R.L "Spin Integrated Solutions" cu sediul în r-nul Strășeni, s. Sireți, IDNO 1020600034112 și de la debitorul Florea Sandu domiciliat în r-nul Strășeni, s. Sireți, IDNP *****, în beneficiul S.R.L "Cozăşteanul", cu sediul în r-nul Sîngerei, s. Cozești, INDO 1003602015992 a sumei datoriei de 129 250 lei (o sută douăzeci și nouă mii, două sute cincizeci lei).

Potrivit încheierii contestate, soluția primei instanțe s-a bazat pe faptul de către creditorul s-a acceptat compensarea parțială a sumei tranzacției prin prestarea unor servicii în

sumă de 70750 lei, respectiv instanța de judecată a ajuns la concluzia admiterii parțiale a cererii depuse de S.R.L „Cozășteanul” către S.R.L ”Spin Integrated Solutions” și Florea Sandu privind confirmarea tranzacției încheiate în scopul prevenirii procesului civil și eliberarea titlului executoriu pe suma restantă neexecutată a tranzacției de 129250 lei (300.000 – 100.000 – 70750 lei).

La 06 noiembrie 2023, în termenul instituit de art. 425 CPC, avocatul Andrei Prodan în interesele S.R.L ”Cozășteanul” a declarat recurs împotriva încheierii primei instanțe din 23 octombrie 2023, solicitând casarea acesteia şi emiterea unei noi încheieri, prin care a admite cererea recurentei şi a confirma tranzacția din 01.09. 2022, încheiată între S.R.L ”Spin Integrated Solutions” și Florea Sandu, cu dispunerea eliberării de către prima instanță a titlului de executare silită a tranzacției.

Astfel, raportând exigențele Legii la circumstanțele de fapt, Colegiul constată că actul judecătoresc contestat este emis cu încălcarea normelor procedurale, având un caracter pripit, în condițiile în care prima instanță a prezumat întrunirea condițiilor de confirmare a tranzacției menționate considerat în mod eronat că creditorul a acceptat compensarea parțială a sumei tranzacției prin prestarea de către pîrîrți a unor servicii în sumă de 70750 lei, or, nu are careva legătură prestarea serviciilor agricole în perioada aprilie 2023 cu Tranzacția din 01.09.2022 de mediere, mai mult de cît atît pîrîții nu au întreprins careva acțiuni în sensul achitării ultimei rate de 200 000 LEI, termenul scadenței fiind 30.07.2023, fapt confirmat de către pârâții în referința depusă ș actul de verificare pentru perioada 01.09.2022-01.08.2023.

Este important de a delimita procedura de mediere nr. 19/PD, care a fost încheiată cu Tranzacția din 01.09.2022, și procesul-verbal de încetare a procedurii de mediere, acestea fiind reglementată de prevederile Legii speciale nr. 137 din 03.07.2015 cu privire la mediere, condițiile și efectele acestea fiind specificate expres atît prin lege cît și în conținutul tranzacției, acestea fiind acceptate și recunoscute de către părți, deci urmează a fi delimitată de orice alte relații civile care au urmat după încheierea tranzacției.

În astfel de circumstanțe concluzia primei instanțe cu privire la pretinsă legalitate a tranzacției în urma acceptării compensării parțiale a sumei tranzacției prin prestarea unor servicii în sumă de 70750 lei cu achitarea datoriei în mărime de 129 250 lei este neîntemeiată.

Prin urmare, Colegiul atestă că în cazul în care instanţa de judecată dispune de dubii privind legalitatea actelor juridice puse la baza tranzacţiei, în corespundere cu art. 489 alin. (2) CPC aceasta poate audia părţile şi, respectiv, solicita înscrisuri în vederea examinării obiective, imparţiale şi multiaspectuale a acestora, astfel încât să fie asigurată legalitatea actului judecătoresc adoptat în urma examinării cauzei, iar transpunerea în vina creditorului a neexecutării unei obligaţiuni procedurale improprii, neprevăzute de legislaţia procedural civilă la momentul depunerii cererii de confirmare a tranzacţiei contravine exigenţelor legale şi periclitează atât legalitatea actului judecătoresc emis, cât şi realizarea efectivă a drepturilor justiţiabililor.

Astfel, urmează a se reţine că în conformitate cu prevederile art.9 CPC, instanţei de judecată îi revine un rol diriguitor în organizarea şi desfăşurarea procesului, pe principiile de contradictorialitate şi egalităţii părţilor în drepturi, art.26 CPC, motiv din care exonerarea unui participanţi la proces de obligaţia legală, reprezintă în esenţă o favorizare nejustificată, în frauda regulilor unui proces echitabil.

Instanța reține în acest sens că respectarea principiului preeminenței dreptului constituie una din exigențele unui proces echitabil în sensul art.6 par.(1) din Convenţia pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor Fundamentale (Roşca c. Moldovei, nr.6267/02 din 22.03.2005, par.24, f.d.28).

Inserat în preambulul Convenţiei Europene şi Statutul Consiliului Europei, constituind în acelaşi timp atât un important impuls la adoptarea Convenţiei (Golder c. Regatului Unit al Marei Britanii, nr.4451/70 din 21.02.1975, par.34, f.d.30), cât şi parte integrantă a Convenţiei în conformitate cu prevederile art.31 alin.(2) al Convenţiei de la Viena, nu poate fi neglijat la soluţionarea pricinilor civile potrivit prevederilor art.12 CPC.

Conform dispoziţiilor art.1 alin.(3) al Constituţiei Republicii Moldova, în lumina interpretărilor date în jurisprudenţa constantă a Curţii Constituţionale, (hotărârea Curţii Constituţionale nr.2 din 19.01.1998, publicată în Monitorul Oficial nr.12-13/8 din 19.02.1998), una din caracteristicile constituţionale ale statului de drept o constituie obligaţiunea statului, autorităţilor lui publice, instituţiilor, persoanelor oficiale de a activa în limitele atribuţiilor lor stabilite de Constituţie şi Legi, iar instanţa de judecată nu constituie o excepţie în acest sens.

Colegiul reiterează că potrivit principiului preeminenţei dreptului, condiţie sine qua non a unui proces echitabil în sensul art.6 al Convenţie, pricinile civile se soluţionează în temeiul Legii, potrivit regulilor stabilite la art.12 CPC. Or, admiterea de către instanţă a altor principii de soluționare a pricinilor civile decât cele stabilite de Lege este contrară exigențelor de echitate a procesului, având drept consecință încălcarea drepturilor participanţilor la proces, art.art.9, 20, 22, 26 CPC.

Prin prisma acestor raționamente, ținând cont de faptul că încheierea primei instanțe este ilegală, Colegiul ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de ***** de a casa încheierea Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 23 octombrie 2023 şi a restitui cauza la rejudecare în aceiași instanță de judecată, în alt complet de judecată.

În contextul celor expuse, conform art.427 lit.b), CPC, Colegiul Civil,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de *****

Se casează încheierea Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 23 octombrie 2023, emisă în pricina civilă la cererea depusă de creditorul S.R.L „Cozăşteanul” către S.R.L ”Spin Integrated Solutions” și Florea Sandu cu privire la confirmarea tranzacției încheiate în scopul prevenirii procesului civil și eliberare a titlului executoriu, cu restituirea cauzei spre rejudecare în aceiași instanță de judecată, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele completului Ion Secrieru

Judecătorii Ana Panov

Marina Anton